

-vše!

človek utrpěl slobodu
škabi v sířeně
od fide. un.

dojem: rusismy z 90. let. 19. stol.

(Obova Ruska' Suihovna)

skutečnost: u kerudy: Hanka na své tři utrpěl
u kachy, aut-kuarba, u janzel budi-
466

v době obrozen.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Eisner Chrást 173

aby

galicisimus : il vint à Paris pour y mourir
odebral se do Parizě, aby tam zemřel
=, a tam (jád, fozději) zemřel

"zavlečen předádateli" "převzat novináři imbecily"
"šeredně" "čes. ofištice se ... zve da' žaludek"
"čes. lid nenapadne, aby takové věci sám
dvořil"

Eisner Chra'um 507

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jednotlivosti

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

adresa

číslo příjmu: Auschrift

Eisner Čís 316

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

agát

"ten svět, ta věc jsou naprosto z g^č, u-edy
do »k« "

hdo bude mít odvahu vinit spis. j-u
agát místo „freneticko-arabů“

Eisner Čes 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ajta

asi výtvar Haudriov
„slovese asi už navždy propadlé svéinosti“

Eisner Čes 7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

akciář

lid. akciř

Eisner Čes 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ale bez

„romické samou zastaralostí“

Eisner Čís 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

alpstvo

Neruda v souvislosti s lidstvem

„jaky'si protějšek & tvaru i pojmu vodstvo, lidstvo“

Číslo Chrámu 330

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

atelier

"Je-li Brejčí, Svadlena, vyřivaců, abd. umělcem
a umělkyní v sudu oboru ... přjte jim jejich
atelier. Ty ostatní žene - jón to, hochstaplerů
a dělna jim musí stádit."

Esner Chrást 414

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

augus

domi'ra'
ces. v'leka

Einser Chra'm 420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

auto -

- dílna, - doprava, - garáž, - učitelský, - oprava, - park
- pošta, - podniky, - klub

Trabunice rozložené odsoudil

číslo 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ba'á

nakrasny' se sloven p'les
jen v písní: byla roča na ba'á
ztráta tam roča

caudrba'á

Eisner Čes 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

baštevni⁶

vj mysl Eisnerov

lyrič jalovj, udly, nežárny, žoufale zlytčiny' >

"lexdizy národní šodlivina

"lyričastv "

Eisner Čís 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bejč

nada'vka

"ústní dubinná částně vyplňující jádro veliča'utky'
fondantový bonbon

Číslo 18-19

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

beue

udělat si beue

~~list.~~
expres.

'dobře a hodně papat a bumbat'

Eisner Cís 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

besídka, besídkař

E. odemita' pro feuilleton, feuilletonista

Číslo 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez

s kmečtem i bez

"nečís., ale vyřizuje" 4

Eisner Čís 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hexamortovity, — ost

22 dohledy z Mas. a trachar
halby podle Hirulosigkeit, hirulos

23 PS : bez mozdu, v fenes. snyder nemyplici,
tupohlavý

nas. a trachar unili fakt patologicky
— "obohaceni" ces. vyraziva "

Eisner Čas

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

biflovať

< biffeln

Eisner Čes 341

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bichle

Student. Lang

'Eucia obgemna', kusta', spaleb'
X Bichlein, Bichle 'Eucia'ca'

_____ Eisner Cís 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bijač

"slovu' tvar obhroubly'"
expres, gladu' kodnozem'

Číslo 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bluma

Souvisí s Pflaume

'sliva, švestka'

kadavla - asi podle zavalibeho, tozformě bezduchého

tvary slivového plodu

Eisner Čes 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bodný

č. sešmolovala 4

Eisner Č. 49

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

boha prázdny

„slovo nedoporučované“ u. bezbožný, rouhavý, nestoudný
ale je to slovo „vyráživé“, E. by odjestril uziti

Eisner Čís 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Bordel

pejor - X neutř. nevěstinec

"silnější o složení kůže z uzavření špičky
a zvrátlosti"

Eisner Chrást 427

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brajgl

ari od Brueghel

'viava, zmatek s alchem a ueddy s fractou'

exfr. 1 "slovo zalibue"

Eiser Ces 33

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brojiti - proti³

34

peku' slo, ale "fáilne šudrovicou"⁴

"slučnějším lidem při se sba brojiti spatne"⁴

35

"vzalo za své pisaricou u vodni káždějch bujarci'ku"⁴

Einer Čes

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Brozdová

„lečelo s naš trochu draždi“

 Eisner Chrastka 74

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brýle // expres. brýle

[Kde jsou mé brýle?]

Eisner Cest 36

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bricho // brich

nečdy "diskrétnější", utaje nejší, ..., méně vyfouklý,
méně vyrytý a proto i stýdlivější než bricho "

řindy nic než bricho: jeho velkolepý brich >
// brich "výraznější" // bricho Eisner Čes 38

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bricho

11 „zduřelý, odbrichatelý drulotvar brich
Eisner Chrást 246 274

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

buparci's

627

*čerý' kudo archeotypu liberalisticčeho'

uživa' slov:

bupary'

junáč, boháč, stavešina, čacry', bodny',

libulcu'

Morana

pozřdy, skudo

čevněly, frejzove' stary, došrove' chaloupy

čumavy'

kov

zaliba v poečismech a archaismech; epigon epigonů
buparci's auti čizupiči
frankomilny
kuteřmudčiči

628

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

Číslo 627

bujary'

40

rus., ani od Hanky

41

dues "loumi'ouuce, umi'ceua', obřepava', slubiny'
člouč o ni nezavadi' ani botou světy pera"
umy'gali je bujarčiči'

Ernest Čes

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cimburi^v

< Burgkriane

Eisner C^v 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

činkostu

← Zinnkasten

ve složene' části

Kasten piv. 'Sroubená jílva'
Eisner Ces. 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čítalovost

Ehrgeiz

v Saf. píchl. Schillera

Eisner Chrást 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cumploch 'neřořádnice, žena neřpravená, neřořádná,
nečísaná, šřivavá'

< Sumpfloch
přenesení slovních řvů : cumpfl-och sr. suřad'och

Eisner Čís 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cvālati

< něm. zwalen

řibuz. Quälen

> "pobízeti" "soue ostru kou"

Gisner Čes 148

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cypris fem.

cypr. masl.

"podle něm.

"follesel fomérue nefabruy'9

Wissner Chrást 163

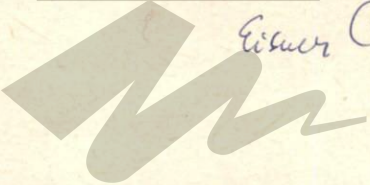

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čacký!

48 [čadský, mladistvý, juvenilní, mladistvé pělmy,
živý, svařný a pak prostě člechetný,
"kepsutá buparci", zesmošovateři

49

Eisner Čas 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo

zdrobu. od část
nahrazení obnos, peněz

Eisner Čes 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čech

1. pl. Čechové „začíná působit strojeně a
brochu archaicky“
„uapěstát ~~narodní~~ důstojnosti“

A. Kovář vystoupil proti tváru Česi v textech
spisovných

Eisner Chrást 97

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čecháček

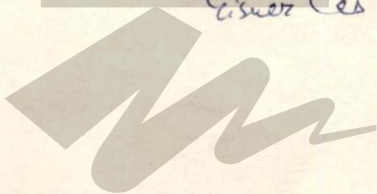
50

„zdrobnělina odporuá“
„slovo maslačské a masochistické“

51

„chýtrácká gerulace a úmysl hověť si hovniváloz tam,
kde hovnivál býval aliteracně dlouha“

Číslo 123

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Češ, -ete n.
"vzácnost"
"havl."

sr. Turčè

Esmer Čes 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Číslo 108

číslo od Eisnera

Eisner Chrást 529

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čísť

uši svatou

Neveda: "Vzemi Salicha" 4

"bratř' germanicus" 4

Eisner Chrást 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

členské

číslo z členské

podle něm. Glied, Mitglied

oboz:

~~_____~~
Eisner Chrást 153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dálkou v. telefon

bohudeš u vaš neznílo

Einer Čes 316

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

daněplatič

u knachara

"Balk stejne skaredy' jako zbyd."

podle Steuerzahler

Eisner Čes 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

darmodej

-jed, -šlap, -hlach, žrout

Eisner Clodun 538

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dasiš

Prasláv uvolgismus pro Eobalt

< něm. Kob-walt

výdat, slyš \downarrow vládnout

srov. Kobold - šret, šribel - Dasiš

uakizitě: hluboké kope země

tes. chemie, jež jádroto neda nemůže pabríborat
názy vodivé pro uerádouci asociace, nastolila
kmezínárodní slovo Eobalt, ...

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Eisner Chrámu 483

debuškovat

doslova: „bez ustánu' obvrát lalve, vinné' osánu“
„force bezděčného hochštaplerství“

lues: „bastit“

Eisner Chrást 7/6 293

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

delati toho z'arliveho

↳ Kudrna me chel delati z'arliveho >
Ma'cha III 48

j-u eifersu'chtig wachen

Eisner Thradu 46 408

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

delikatesy, -a

„člověk, který prodává delikatesy“

Eimer Čes 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Terby Kreim

odsudek

Eisner Čís 100

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deštička

197 jurisd. výhled m. - st -

198 v několika šestičlých autorii se dalo obalamutit "

→ "kneis"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deštica

"žlt. tvarový neobegianus" n. -st-

Eisner Clavus 597

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

letáři

„odbornícké“ 4, k'č.

Eisner Chrást 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

diváča

prechýlený tvar s diváča

nevyvinulo se "

" o jednotlivém diváče je řeč velmi zřídka "

diváči

Číslo 66

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

divadlo

ve vjezu - fodi'vaua'

"foderiral p'm albulo z germanismu (ein Schauspiel),
ale byto foderirani mylie, jte hovneš o starj' cěsřj'
vjeuam,"

Eimer Čes 65

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

divati se čemu
<ohni>
arch.

čizme: na obou

Eisner Chrást 567

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dojád

"slovo pro těžší případy citovně bez sporu
znamená"

Edm. Čer 45

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

domovati

Kollar

ralle fode hausen ?

Einer Chronik 529

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dopisruba
= oříbe

Einser Chronik 138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dostih

„Zu'cize“⁴ u. - dostihy

 Eisen Chrámu 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

došel

↳ Sach
různém významu: slavný včel, supek, slavná obřad,
na čtyřech stranách

Eisner Čís 71-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

došek

" Slovo došek je slovo národní memento: co jiným je
Dach, tedy střecha, změnilo se u nás v došek, tedy
v slovo primitivní a chudinské, je jakež používáno
bylo by s hlediska národnostní zvrácenosti a
sebevraždou. "

Eisner Chrást 617

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

douha

Chmelový: Fouha : douha

Fr. duba

Eisner Chrám 526

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oliva doupuava'
Salda

Eisner Chra'iu 531

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotučenka

„jare' šest, že na'm nevyblácila cigaretu“⁴

Eisner Chrást 746 293

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dovolenej

Líběj vofustob, že sem taš dovolenej >

neim to geruu

vykytuje se jen v tvaru -ej

~~Eimer Čes~~ 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

drap

franc.

formu vz'eu. : 'sukno - sukno f'škové barvy -
barva f'šková (drapová)'

Eisner Čís 74

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

domovní

< Rasenmeister

od toho ras

"Zimní žalé"

"Slovní čísel"

"Kodexářské - ověřující se ugaruje"

Eimer Chrámu 478

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Archeology

"obrada"

Exner Čís 273

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dráha

vylovení se běžně dráha

dat tomu přes dráhu

"přes to, co bys měl držet, ale udržíš"
"etymologie faktově nepravdivá"

Eisner Čes 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

držeti co za^y

↳ držela jsem za zlato, co bylo bláto (němcová)
v dopise 1857

podle ich hielt für Gold, was Kot war

Eisner Chrást 7/6 408

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

desítkel uoci

kalé podle Wachtbaber

Eisner Čís 200

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

duť' vlas

podle bohle Šimml

"reli'bi se" Eisnerovi

X valaš. klučij' vlas

Eisner Chrámu 76 360

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dýřa z německy

Arnost Procházka chtěl vymýšlet

navrhl místo dýř talich (fare' z německy)

Eisner Čes 80

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dýchati, arch. dýše

"dýšání"

obzč. ve frazistickém gojcu' dýše uelou

Eisner Čes 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Elsa Grün

odručky

Eisner Čís 100

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

essaleš

↳ Esschale

frýalsi kēnci v os. armadě (der Esschaleš)

Eisner Chram 494

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

excitovat
excitira

voj. lid. řízení z Mor. Raclavi
Eisner Chrást 437

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

explicitovať

< J explicitoval fan Slavata, že ... >

v formy sluchu historickéu románé

"šrobena' dvořanská nepřimnost, zlyhala' zářivost,
úspěšná' lichoměrnost, dostojné' padouštosť se
stouř slavatovské"

"autorova ironie"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Chrám 411

faber

< favewr

„Kudrodnoho samyho zlidověním“

Eisner Čes 83

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fábor x stuha

"dolanale kvadrované"

obsah specificky cívky a zároveň i roženné
lidy

Eisner Chrást 435

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fabrička

ve výš. pískaném

vid. továrnička 'továrni' delnice'

Erner Č. 84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fabricant x továrny

'manchesterianský' sposta^{ny} podnikatelů'
'plantážník s fabrikou místo plantáže'

Exner Čes 83

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fabrikant

X továrny

všechné "diferenciály"

Eisenstein 594

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fabrikant

měl by se z větší sbát továrničky s j-ovou úrovní
a j-ovou citlivostí "továrničky v cizině"

Číslo Chrást 633

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fabrikant

"slovo již kvalifikovaná nádoba,
čji z toho slova manchesterismus, výrobci šovatel-
ství, učba' jovanici, podle' praktič' hospodářské
a jiné"

X továrnič' učba -

Eisner Chrást 429
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

facka

< ital. < lat. facies

vlepití, vytíti facku

lid. x spis. foličer, zahlavet, zátylet,
zátijet

fackovati

Eisner Čes 84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fác

spis. obinadlo

< Fatsche < fascies

svov. fascio

Eisner Čes 84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

faldiceš

Exp. slang

refobričane', a tisfunčoni'

Eisner Chrámu 415

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

falesšmĕ, -ice

" nepodari se asi nikdy nahradit ošatou
nečistot těchto slov výrazu čistěmu. "

" Ne, nebo bez toho slova. "

Eisner Čís. 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

faugličkář, -ství

„slovní drabocennost“

„occejchování jedné z blíž národních životů“

Eisner Čís 45

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fahrt

in die Grube fahren

Eisener ^l ~~es~~ ^l ~~St~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fikati

< ficken 'stehati' prutem, melkou
ale v německé fabrice vyuvřelo
(opřely' význam)

Eisner Čes 88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fischon

< Fischtran 'ryb' tuš'

neuziva' se v němcine přebere

Eisner Čes 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

flažou

v pouzsluém románu Kosmopolis
cizí prostředí, proto flažou u: lahvička

Eisner Chrást 412

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

flautaver

= příčná flétna
holida z Klimlovice

Eisner Chrást 438

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

flotila

něm. Flotille < fr. flotille, deminutivum
podle německy za „protektorátu“
nesmysl: světová obchodní flotila

Eisner Čes 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

forman

brojil proti němu J. Hus, navrhol vozataj

< Fuhrmann vozka, povozník

vozka, kočí, forman, vozataj, povozník
neutr. neutr. neutr.

stivce
novově
do železnic

stalo se slovem jadru čedým

Čisner Čes 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

forman

Hus doporucil: vozataj

"paz, byl prosiranější, než jeho velky' opravce 7

forma X vozba, soči, vozataj

Číslo 590

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

forstoseb brejč. slaug
nejpřibne', disfunkcím²

Eisner Chrást 475

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fortel

< Vorteil

vyhleda z'brana' mazanou chytrosti, u' slozem,
lsti

Eisner Čes 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fortel

„řipate slovo uněse zapustit loiemy řilalubos“

Eisner Chrást 435

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fortelný < vor teilhaft 'výhodný' >

čes. → 'obratný', 'divládný', 'fára'dný', 'výhodný',
'prohnaný', 'chytřácý', 'zchytřalý', 'mazaný', 'ašídlný',
'úšlechťně vyřčítavý'

Eisner Chrást 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fort

↳ Förster

„stal se významem nepřenosného čestování“
„zapustilo v životě národa kořeny, jako klubok“,
že je nevyvete ani kletěmi přeluky, nekd-li
nejedny Brusel“

Eisner Čes 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fotel

- 92 "lidu je ... lemoskou zcela neutrální"
"pro vzdělance Čecha je v. tom slově vis comica
zcela apriorii"
93 "humorna' pohoda"

Eisner Čes

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

foto

„směšný bábě, seniční bábě“

Eisner Chrást 420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fousy X vousy

„slova nezastupitelná, a to právě v celkové tab
zvané vyšší“

Číslo 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fragle

< Fräulein

X slečna

" citově zabarveno je vždy "

Eisner Čes 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fragile

x stečna

užitečné "diferenciály"

~~Einwohner~~ Clradu 594

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fragle

"tloupa' fytlera a Eiehotindq se stavovskou
pejckou a s odpudivou osobivostí"

Eisuz Chrdm 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pic

↳ Versatzamt

Eisener Chraim 493

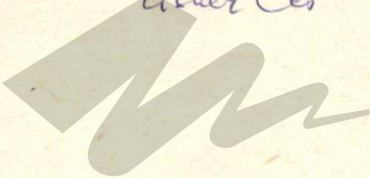

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pro

< Versatzblatt 'Zastavárna'
" slovo pečelně vhodné pro instituci jím
označovanou "

Eisner Čes 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frej, -čit, -ir(ka), -dřidy
14 stb

fajer, -e, reča, -e, eura, -yba, -už,

-eřina, -eřiti

< freicu, der Freier
kavčaji' bašu

"koxod od přajabelo, zablada"
"triumf Čestiny"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čes 95

fuverna

voj. lid. předs. z Chodova

Číslo 440

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

galán, galánska x milenec, - uba

"dobroule znárodněle"

"obsah specificky český a zároveň i evropské
lidový"

Eisner Chrást 435

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

galanterie

haušičky galaterya

v lid. písni

něčl. užiti v písni

Eisner Chrám 442

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

galqá'u

Galgen

„šibeničník, darebák, nešá, 4
nemotora“

Eisner Ces 97

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ganner

zúšťalo jako uada'ra
pobíchnud

Eisner Čes 109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gauner

"nem. vesicek" "tylost nedala"

Eisner ~~Chrást~~ Chrást 420

ušedly "význam téměř jochleby" ~ pašerák, filatel, listák

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

gelta'sky slang. < Geld
plur. podle peníze

Eisner Čís 164

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

glid

postavit se do glidu

voj. lid. přem z hor. Raclavice

Eisner Chrást 437

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

grunt

< Grund

"rostlo do národa tak, že se stalo významem
jeho života nepřidávajícího"

na sousedově gruntě, z gruntu sedce

Eisner Čes 97

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Konference pojmu

grunt

učes.

"klidovělo, ba znárodnělo"

"nezaměnitelně český život slyš! a vedoucí" 3

sv. Baar : Na Librově grunte

Einor Chrást 410

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

grunt

"přijaté slovo může zapustit kořeny přehluboko"

Ernen Chrást 435

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hajzl

< Scheisshäusel

jdi do hajzlu

živ. hajzl, - a j - lič, - lič

Eisner Čes

907

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Halo noviny
odsudek

Číslo 100

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

hamizný < hämisch
stě. 'bšivý, zářivý' > < neslechetný, hanebný >
< žistný, zidručtový >

Eisner Čes 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hampejz

< hampajs, -ejz < Hahnpass
str.

č uerēstinec

č smiltvo, haneboost, uerēst

Erwer Ces 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

handl

z něm.

X obchod

• význam obchodní činnosti, ochrátoví

handlér X obchodník

Eisner Čes. 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

handl's

• Obchodní z pohledu, nezály, dieladue
ne proto Solobauy "

Eisner Chrdm 421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

haptáε

↳ haptacht „výraz pískovcový“
Eisner Čes 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Wassermann

Wassermann

charakter pro foliádky

„už dávno, horšnější čes. než čes. slovo
vodní, slovo nebesové, nebaladické,
nefoliádkové“

Eisner Čes 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hastroman

< Wasserman // čes. vodník

"lidovější, tradičnější, 'bájeslovnější', ale
i 'básmivější, představnější, prosycenější'
než poučné a chladné a odtažitě slovo
vodník"

ve výtrone básmivěle; hastroman

v textu poučném, vodník; vodník

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Edm. Chrást 403

kauzír

fejeorativum

X podomni' obchodni' Z

Eisner Chrámu 421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

heftling

v soustředěnicke' l-ře
"hanebnost": < Häftling

pojmenování
"fršos do čestiny"

"aby všichni bdeli a už nedopustili"

Eisner Čas 109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hejslovau
- počkej

Einwohlerbuch 138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

herforda

↳ Herr von
"slowni' Grace"

Eisner Čes 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hlubue' uoře
Ver.

Eisner Chra'lu 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hmyzořpravec

umetel' p'klad slova entomolog

Eisner C. 1988

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Hofrat

L Hofrat

"za kásluly sucho objízivelnictv' kamena'ístv' 3
odvození: -slj' z Hofratěti
-stina z

řisner Cěš 109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hochstapler

110

nem to v čes. frázách
, cizí slovo pro cizí životní skutečnost
slovník nevhodně určuje: sējdiř, šibal

111

„nezněl typ, neznělo ani slovo“

čes. Čes

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hochstapler

"nezbývá slovní vyjádření"

"ces. život nevytváří hochstaplery, vyjma leda
malinkaté šňatkové podvodníky, proto se čít.
nedostala k tomu, aby vytvořila technický termín
pro specifické podvodnictví hochstaplerové a
jeho fachatele."

Eimer Clradu 484

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hochstapler

„vezlytne“ , nelze vyrycovat
Eisner Chraim 424

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Howza < Hans

"stal se prototypem nejjadrnějšího česotvora!"
jazyk se hranic neohlíží na fíkovod svého životního
inventáře

Eisner Čes 114-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hořkouti

hořkl, uš. hořkoun

ale toho hořkouti je tam "šoro troche přelís" 4

Eisner Čes 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hrůzky
jij je zbyl. u. hrůzky
"co postací' pantoflíku, nepostací' vidy rejthardžem
slorníku"

Eisner Čet 123

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hríb

4. sq. našel jsem hríba

vespís

Eisner Chrást 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lyřiti < iřen

"začde' přestoupen' za koni Božich a cířevních"

Eisner Čís 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chobot

byti v chobotě

u. v úžlech

arch.

~~Eisner Chvátin 567~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chod

o jidle
"apokalypsa" 7

Gisner Chraim

746

292

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Chvějná kuba
Heruda

Eisner Chrást 130

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

instrument

voj. lid. píseň z Mor. Račovic

Einem Choralu 437

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ja'

ve větších citově zabarvených:

< mám ja' to s vámi ⁴bráz! >

míra jemu:

mám hlad

X

Ja' mám hlad!

"hlad veličy, váramy"¹⁴

Eisner Cís 137

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jarživost

Kollár: <Občej famji'ci' od jarživosti.>

Eisner Chrást 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jesuobele bořeti

Erbem

Eisner Chra'ni 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

glt

564

565

< slo stromů šumění > J. Vrchl.

čes. vítr vane, píše, fouká, ale veškeré

něm. es geht ein Wind

es ging ein Pauschen durch die Bäume

"asi berdechij' cizomluw"

v bašni včauue'

Eisner Chrást

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

juř
arch.

Eisner Chrást 567

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jurodivý u Saldy

mało kudně, kusičunus

ale funkci

"vybaví se úkonná představa 'nějakou podobou
a jedoucí bezpečnosti stídný'"

Zisner Clradu 417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

juž

u Vrchl.

neprichlas. stč.

, u jiných spis-ů, najř. Raice

juž.

Eisner Chradu 525

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k³ + děj. salst.

Háček : a v srdci něco poeiti,
co není k vyslovení

Věčerní písne V

germ.

Eisner Chrdm 632

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k³

J. N. Štěpánek : Z pomoci!

č. na pomoc!

podle zu Hilfe

Eisner Chrást 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kách

nejsem tak kách

'neženu se do toho tak naslepo',
'je to věc, kterou si ještě rozmyslím'

< něm. gäch // jach < jäh 'užitý, použitý' >

už 200 nemí

Eisner Čís 148

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

karta

← Einberufungskarte

ve voj. lid. listin ze St. Hrozenska

Eisner Chra'm 437

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kašua

↳ Kasten 'sroubená jímka'
"Prácné slovo, plus živé poesie"

Eisner Čes 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Katan

"slovo Eudim'" "ma' fatme' budit vetri' porci
hrizy nez kat"

"basnici Katanova volaceli, i prodal dnes u vod-
nicaridym kuchubom a jinym buparci' Eom "

"proto ho vyhodime na svetlosti jazyka "

Emil Chram 478

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kazimír
— svět
— ulvst

"dobrá slova, žee la vy^hteřva"
"a jako by toužila po tom, aby se jí ch už
nemuselo užívat"

Eisner Čes 151

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ketas

Mettenhändler

"jeu slovo wicovaci" + -as

Eisner Čes 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kibic, drz hubu

< Kiebitz 'cájka' nejama' motivace

Eisner Čís 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kikiří

zouromatelený germanismus
Bartos (Lid a národ I 25); něm. X čes. kórkulhu'
kórkulhu' - "daleko věrnější a přemědčivější"
fonogram

Eisner Chradim 746, 305-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kikiriki

„po německu“

Čes. kokrhube!

Barboš^v Lid a národ I 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hlošardka

O. Filip NLN 28/893 I

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sluk

u Buchmajera 'padouchi'
"v'znamový' salt podle němčiny": Tabe
Eisner Chrdou 146

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kluč

1794. Thám v píle. Schiller. Koupešim' En :

Ty Ehem (= Ty padouche!)

"bedný' Galh vyznam."

Bube " může znamenat i Cocha, padoucha "

Eisner Chrást 550

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

knedle

Hus zadal : sišča
pazě si slovo uchoval

Eisner Chrást 590

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Knedlíč

"just Germ."

multi by chom. 7000. Siska

ale E. ueschvalupe

Eisner Ova'm 746 291

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

knockabout

X výročí dnů
kmelec ve výročních výjevech
"prožívat profastý humor pravych
knockaboutů"

Eisner Chrást 475

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

knof < knofem ^{čuzel}
jinak něm. Kocht

Erster Ces 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kobalt < Kobold 'srůitel' < kobwalt 'ja'u slup'

Presl pocietkil : dasi's

stc. kobalt 'srůitel' Eisner Čes' 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kocoubov

11-nem. Katsenellenbogen

Eisner C. v.

157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kocovina vhodné s učením
Katsenhammer

kočičina Katsenmussig

kočivati se
sich katzbalgen
Eiser Cez 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

holohuát

< Elát huat

Eisner Chrdue 138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Komplet

X sádky s Sabatrem z téže barvy

Eisner Chrást 414

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kompot

návrh na předání: závar

"Do lokálu, kde šlo kompot a nabízejí
závary, nehodláme přicházet do konce dnu
svých. 4

Eisner Chrást 246

297

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konk

stoupa'
oís. chodba

Eisner Chrást 420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koráb

byti na Korábu

arch.

u - u vizine

Eisner Chrást 567

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kostiční (Presl)

navrat & fosforečnan

Eisner Chrást 7/6 406

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kostn

< Kasten

flor. 'Sroubená jítka'
Eiser Cēs 150

ve zdražene'
cětkine'

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kosťmi

X sady

Essex Chra'm 444

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kovina perel vřidla

Neruda

Esmer Chrást 138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kráňice? řeji. slang
nepřibívané, „disfunkční“

Eisner Chrást 1975

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krasavice

z ruš.

 Eisner Chrást 189

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

braval, lid. —al

"přijčene, ale nezgoue"

Eisner Čes 163

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kriminal

patří k "slovům prospěšným, ba mnohdy nezbytným"
"vzrůsta slouží v daném případě k uctění ni šolci
vězňů, vybrán vězňůvitelů"
<C. E. Kriminal>

Eisner Chrám 479

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krupy

"na krupy si fotografie odedávna"
krupy "technické, umělecké, obchodní"
průmyslové
"odim'tání vajíčkování d'áblovo, že krupy
pou ohařnost a spustění"
odim'tání krupin společně

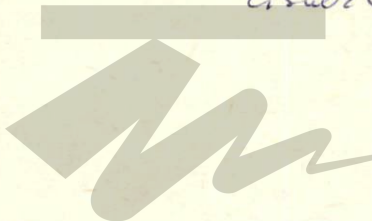
Eisner Čís. 166

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hrus

"čirkejší' zoolog. jmelno" pro císařdu
E. i nido me nepřijme "řičat hruš

Eisner Čes 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bericht < Gericht

v uluvě lid. spodin

Eisner Čes 168

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ksindl

Z věnu Gesindel

„období vřavivosti až explozivní“

„dávají utročením znamení touhy satisfakci, rozkoš
a slast je pravdě fyziologickou“

Einer Cēs 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kraft < Geschäft
[das letzte J.]

arch. Konstr.
der Kraftwerke, Esafför

Eisner C^v 169

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kšaf

"řízate' slova muža zapustit' řevny řiehluboro"
Eimer Chrá'm 435

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kníže
409

"pracizní"

"analyzovala na čes. půdě některých zcela zvláštních
obsahových hodnot"

410

X poslední porizemi // závěš

Eisner Chrást 410

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

křeft < Geschäft
168 p. v. # "čardá činnost"

169

v 19. stol.

' obchod, obchodní podnik, o- i' transakce
ve spis. čes. depreciativum
der. i křeftar, křeftarst

Československo 168-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

křeft Z Geschäft, křeftar

"čjave' pejorativum, slovo s uravním odrod-
ben, s fotografijem čejchem na čele"

Eisner Chraim 421

"Člověk je trochu školami prošel, který
mluví o svých eseftech, budeme bez
váhání mít za člověka ne-li zbabřaleho,
tedy považovat chabřáčího."

MORAVSKÉ
KRAJSKÉ
MUZEUM

f

Lu
Hory

< Geschirr

plav podle oprate

Eisner Ces 164

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kuř

píše se : vrau' louě rěhtaly
spr. vrau' louě - i

Eisner Čís 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kvet 5. sg. Zvetu

Kollar: < Mej se dobre, cisty', brasy' kvetu!

rym: Lebu

Eisner Chrabu 526

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kytka

lid. - nejen "Egypce", ale i označená
jednotl. květiny
přoniká do hradní l-ry

Eisner Chrást 202

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kyhatsi

obyč. kyhatsi, Sejha's

Číslo 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lacinj'

je to l-e' = graveline', slusi' a fabri se to
in Saf., watchy

fadle (recht/und) billig

Eisner Chrdu 746 408-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lampa

slowo fobrie' x switilna

Luš jidena'ctá odbila a lampa jeste switila >

Eisen Ces 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

laškovati, laškovný

"kufarčíkovatelo" nelze užívat

Eisner Čes 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

laupka

č. postička

"vbo-due' pro ta politonau' hodua' stvaua' d'evcaba
učebniča"

Ermer Čes 181

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kapitán

ve voj. lid. fúbrách

Ednes Chrást 136

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

leбка
'železna' fůlba'
arch.

Eisner Chrást 567

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

λεπενά'ρτα

gr. za Dachpappenfabrik

Eimer Christen 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lepy'

„parabolní lepost už dávno zburarčíkovatela“

Ersmar Cís 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lichopleša

č. náhrada sířelny

„ličo, zřádně plesá“

zámělo

Eisner Čes 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

listina

utvořil Fr. Palacký

Eisner Chrám 174

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Liza

bloupa' L-a

so eine dumme Liese

" přímý import od sousedů, a to jezdů"^o

Elisabeth, Elise

Eisner Chrást 24, 319

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

loktuse < Lakentuch

"je provedena srovnou lidovost' vedovanou"

Exner Čís 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lucerna

slavo fobielue' X sothilua

Jirákova tra: Lucerna

Eisner Čís 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lumbálka

z prouce lumbálem

„hautyrodre“

Eisner Chrást 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lump

4
něm. větrilec

„byťost uelala“
Eisner (Krača 420)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

luxa

< loses Völl

„slovo velmi vyrazivé“

Eisner Čes 189

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

luza

Malá nehanlivě "lid" (Církvi, Pauth. II, 315)
asi podle Pöbel \angle populus

Eisner Chrást 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lxii—

„Balk podle nec. pseudo, ale zdánlivě“
-prose, -humanita, -dimitrij, -věda
pavida x lxii—
berdeca“

„úmyslně ztendencueta“

Ermer Čas 190

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

madame

"slovní sprostáctví, zpočá marnýkování, zpočá
odformě důvěrné"

"hans obzvláštní"

"měl by být **honorován** politikem"

Esner Čes 190

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Madam

dojem: „slovní obava, která zaměřila císařskou
jednání po převratu z 7. 1918“

souběžnost: už v 16. stol. madama (Práva
nepřeva' usdvořitelu doctora Krobiaua)

Ernst Kraus 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mačky

„veřelc“

„bytosť vedala“

Číslo 420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

wachr

"fijcěné slovo"

"okavne", ale "neuhraditelne"

// faiseur = franc.

wachr

"vulgární, předemstěží" X faiseur

"farketony, saloani"

Eisner Čes 490

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

majir

Meierhof

Eisner Chrást 493

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

marat

"slang z periferie"
uzival Jan Masaryk v projevech a telegramech
Eisner Čes 1912

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malobras

= slaboch, zbalitel

Eisner Chrást 538

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mandlů

„neramlouva' se nám ani Trochu“

 Eisner Chrást 74

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

man's front

vopen. fiseň z H. Radouň u Jindř. Hradce
Eisner Chrám 436

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Mama'

" Slovo cizí "

" nemohlo se vzít v úvahu, který má co do jmen
pro matku tak na vybranou "

prelučte před lidmi užívajícími mama'

" vyhradně jen pro naše lidi, pro lidi nejfajnovější "

" pro sbírku "

Eduer Čardak 467

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

maminčoviati

č počkat si jako maminka[>]

Čelab.

Eisner Chrást 529

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

maso

Erhöhet unsern mass
u. tēla

godle franc. nebo uem.

die Sünden unseres Fleisches

Eisner Čís 316

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

masly

"germ., a to profiouny germ." „nebezpečí“
návrhy: davy, zástupky, lid

Eisner Čes 193

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mašle < masche

|| pentle < Bünde
vzilo se v čas.

čes. stuka

Ersmey Čes 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

maštal f. z nem.

↳ Mařtall
v nemõine už nem'

mar (dies Mähre) 'Eure'

Eisner Cēs 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

matinka

ve slově je faleš (užívají lidé vandrovcem nepraví,
úlisní, neprav podle ")
Eisner Čes 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

me'ne'ro

modni' slovo

Eisner Chrást 46 227

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mezichod

l'entremets
Zwischengericht

boludě ~~neexistuje~~

Eisner Clara'm 246 292

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

miča, mičiuka pro Eoču

< Marie

Ermer Čís 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Micha

↳ Marie

„nikdy u nás řádne nezdomácněto,
vadž mu německý pivo“

Eisner Chrást

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

milostiva' fam'

"Erzova' vyprava proti mi'¹⁷
"osloveni' zrouve'cnele"

m-a' fam'

"forma'cnejsi', upjatjsi' "

X milostiva'
"dinovnejsi' "

Eisner Ces 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

minulostné umění
Salda

Eisner Chrást 531

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mišticčka

197

purist. výmysl u. -st-

198

"několik skutečných autorů se dalo obalamutit"
"hous"

~~Eisner Čes~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mišička

"lyb. tvorový neologismus" m. -st-

Eisner Chvalun 197

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mit modal.

↳ měl se podle dohledu zprav dojustiti
kruhu individualnosti

podle něm.

„čítaných“ fohromu“

Eicner Chram 563

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ulano (Presl)

navrat z cestina

Edmer Chrást 54 406

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

močipau

42 Slovendra

x nositel
držitel moči

Eisner Čes 200

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

montážna

Spz. za Montierungshalle

~~Eisner Clara~~

196

~~[Redacted signature]~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mluvní část

neexistuje

je: gramatic

Eisner Čís 199

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mordyř, mordovat

pejorativum, spis humoru'

Eisner Chrást 427

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

moresy
dvoji' plur. : lat. + čes.

Einver Čes 201

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mouču'g

nošklive' slovo 7

Eisner Čís 207

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ustnost

neexistuje, Eisner toho liduje
je: pomstychtivost, ustnost

Eisner Čes 203

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mudrc
mudřec

"jazyk tak zdánlivý prokáže napředuou takovou
neurohousost"

Eisner Čes 203

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

můj soup. mojejší'

99: < a co vyví moje, jest než jindy mojejší' >

Eimer Chrást 529

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mužika

v lid. písničkách

Eisner Chrást 436

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mež, nemež 3. sg.

u Vrchl.

už stě, i v listinách

u obroz. kumě.

sládek! < A to u nás nemež byt >

Eisner Cardu 525

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nace

↳ natio

"nemálo podobné to slovo"

Čičer Čes 205

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nahota
fyz.

x

nahota deseterici

Číslo 207

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nájaru čí'

neexistuje, mybrž jen nářečí'

langue x parole

Eisner Čes 211

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mákrčůň

neprobíjalo se proti Gravate
"slovo tuze krobene, sčrti nejat"
nové slovo: vázandra

Číslo Čes 208

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

napada' mi // me

akur. vyjadruje bezprostrednu prudkou nahlost
"vuknutí"

Erker Čes 211

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

náručí

" už je z normální formy skoro kataláň " tvar naruč
" prostornější už naruč "

Gisner Čes 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

následky

poněkud nezástal bez následků

"Gale podle různých modelů"

"ukázané; polovněky papírové, vyemřizy nečtne"

"frastidiz' vomitov"

Eisner Chrást

146

365

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nazdav

vytvoril v zari 1862 Josef Zavař

Eisner Chrást 174

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nastuditi se byti nastudly!

lid. m. nachladiti se

Eisner⁴ Čes 212

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

načítati

ne. obvažiti

Chmelcovy: < Vážíš se s pravdou soubornou! >
Eisner Čerám 526

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

medbalky

zalk podle ne'glice'
ale ces. plur. bezny' u naruvu rusu oděvu

Eisner Čes 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedočísly!

u Pal

Eisner Chrdou 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

redokrasovědce

'estetický' nedouls'

u Pal

Eisner Chrastka 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Udobněme

u Pal.

Eisner Orelan 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nedorozum

u Palacého

~~_____~~ Eisner Chrást 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejzavši

"puršbe' bloudi'" při vaucování starého významu

Eisner Arden 162

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

německé' zpodst

přeložit divadelní hru z německého (šaf)

"něm' bratsavě něceské' "

Eisner Chrást 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

neobhoženy'

NŘ 4, 276 n. : "Mus jste vystacil bez ucho"

Eisner Adji' grafuist

Eisner Chradim 599

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nesvár // svár

"nesvár je přec jen víc. Právě o ten neuspěl,
ale dojem svárů velmi stepující přivesel vředu"

Eisner Čes 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nespor

< poslu'chat' nase, svate'ho nespora >
v lid. fisni (leg. o Marii a Alzabe'te)
"esteticki' obohaceni"

Ernst Chrást 453

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

neuvaly!
vlastne uvaly!

"ale nemysl enfaticky, a proto v poradku"

Eisner Čís 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nevráží

nadbytečně ne-

Eisner Čes 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nevrly'
nadlybečue' ne-

Eisner Čes 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bída nevylučná

Kollár

Eisner Chrást 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

host nexhostůz'
Kollar'

Eisner Chrámu 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mezua boh

Eisner Chrámu 535

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nositel moci

halé podle Machtträgers

Eisner Čes Zoo

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Novočtvrtá

u Koll

kaše podle Neubergu

Eisner Chrást 1745

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vybrá

"nehezde' slovo"

Eisner Čas 427

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obezhlaviti

u Kollára Slávy dcera II, 30
„asi také podle něm. euthaupten“

Eisner Clodiu > 1/6

275

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obhospodářovat

„barbantov“ hospodář. pracovníci
Eisner Chrást 500

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obchody své práve vešti (Hus)

podle Geschiſft "záležitost vůbec"
"významový" Sals podle německiny
Eiser Chram 46 395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obnos

E. odměta'

Ermer Cēs 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obružené¹ hory

Čelab.

"famile¹ adj."⁴

Číslo Chrámu 529

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ocel

"dabro čarkeji" fenu.

Esner Čes 230

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbourávat ceny

„barbarský“ hospodár. pracovníci

Eisner Chrást 499

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odkochat se zohod
(sv. Valentinu)

j-ovz' v'boj v morav. lid. legendě

Eisner Chrást 450

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odrobnosti

o jíteli

v lid. fi'sne - pryzkovj výboj

Christina Eisner 448

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oprávovaný

aniž by podle befract

Eisner Čes 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ochufara

= vyrážka erysipelat

Einzel Charak 538

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sála olipena'
Kollár

Eisner Chrást 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oměšičen!
fraporce
&
Celab.

Eisner Chrást 529

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

on

↳ On ani profesor neví všechno ->
↳ Ono se vám ukliví. ->

neví žít.

"užití rozpoložení myslí", "citový arcent",

"emfáze"

Eisner Čes 234

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ovířánu'

"... ovířánu', čestně podle jich vyvojených tradic
nadobro cizí, bylo do ní v době narodnosti a j-ovelo
úpadku zavlečeno z ušediny. Dalo hodně práce,
než bylo vyunýceno."

zůstalo u lidí i v hovor. sloze s "pánu"⁷
ale uží' (ovšem byla to j-ovnost⁴⁶)

Eisner Čes 323

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

onka'm'

"někdy ve styku s dětmi"
děti si odkají navzájem
a milenci: erot. zvěstěm!

Eisner Čes 323

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opis

foetle Abklatsch u Palackého
& 'Proceda' kopie'

Eisner, Chrást 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

klobouk ~~of~~ širosený
kollár

Eisner Chrást 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

orbait.

voj. lid. přer. z Mor. Raclavice
Eisner Chrást 436

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ortel

< Urteil srov. ordalie 'soudy bozi'
"fiedstava pře hrdelni"

Eisner Čes 238

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ortel

"jako by na něm ulpívalo něco ze středověkých
ordalií, soudů božích"
"tragická vělebnost" "zahrívá ortoj (osud)"

↳ Urteil

"převzetá [něm. slovo] povýšilo"

Eisner Chrást

477

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

osazenstvo 7

„Barbantov“ hospodari. pracovni En.
Eisner Chrást 500

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ostrlejš

↳ Obstlese moravismus

Eisen Chraim 591

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ostyšný
vrácený pozitiv & neostyšný

Eisner Chrást 46 321

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ošetřiti Echo
Kollár

crov. beglücken
Eisner Chrást 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

olářka

< poutava přednáška o olářství a problémech českého
chovatelství belgických obrů >
výsuech tohoto slova

Exner Čes 240-1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odstupy těně' ruže

Čelab.

Eisner Chardau 529

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oud nové speciální
podle něm.
obroz.

Glied, Umbeloid

Eisner Chrdin 153.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ovládat jazyk

"o přetroublost tohoto slova deli' se cestina
s hest. jinyjmi jazyky"

Eraser Čes 243

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ovčbený Láros
Kollar

Eisner Chrást 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

háj ožloutalý
Čelak.

Číslo Chrámu 529

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tablets

Jg v kafominateli (K43) odmítl

"kari... , ačkoliv měl 'logický' pravdu"

Eisner Chrámu 532

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pád

< Stejným ~~z~~ pádem je situace zimnosti
demokratické neupřesnění >

Esner Chrást 500

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

papiroso

u autorů z Cet devadesátých
padesátých

"asociace s papillon, papyrus"

Eisner Chrást 46 293

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pareš milenci

germ. Pärchen
"sprostaktor"

snad jen pareš holubi

Eisner Čes 247-8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parmele

„oskličivost, která si nereslouží, aby jí vody vesly“
Eisner Čes 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pecireš fraš. lid.

↳ Bezirkspolizei Commissariat
für Atmosphäre proti policejnímu Commissaratu

Eimer Chra'm 479-480

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pendrek

< Barendrecht

v němčině není výz. 'folicejni obušek'
'nic, houby, houbaec'

Cisner Čes 249

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

peníz

↳ na Vaš účet došel peníz Kčs 127,40 >

E. Adámka

Eisner Čís 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pentle

↳ Bände 'stuzhica'
"vov' čestosti neplidovejsi!"
Eisner Čes 83

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

peutle x stuka

↙
" dokonale znarodnět"
" obsah specificky český a zároveň i bohemně lidový"

Eisner Chrást 435

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

perokle' jsh'ls

vy'směch tomuto ady.

Gisner Čes 243

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

perolehlyj papir

Eisner „se vrtil“ na ierzerat jedného ualladatele
ma' Neruda : perolehlyj balvany

Eisner Chrást 546

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fes

tady je pochován fes

ve svých věcech je cizinec ušil, je
kemotná - Je to frastich, salz podle něm

Da liegt der Hund begraben;

ale „j-ov“ cit [čes] & vůbec nerozbraje”

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

Eisner Chrást 43

piřeta

voj. lid. piřeu z Mor. Raclavic

Eisner Chra'm 437

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řincůpajda

řaknamenal Weingart

Eisner Ardu 538

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pišišvor

[Spiessbürger "sova"
"zřítovněni sova"

(2)

Eisner Čes 249

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plakati toho < mrtvého > u lékaře v lázeňce

asi umělý latinismus

"lugere, flere, plangere mortuum

ale mor. řeči naríkat mrtvého (Bartos)

Eisner Chrást 363

346

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plavny'

z kus.

Čelákovice : v plaveckém dole (Toman a
lesní fauna)

Eisner Alradim

185

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

„pletopravec“

umělý příklad slova dermatolog

Erben Čes 88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plouti

<hlubokým tichem večerem dole ploula liba'
vlně otavy > malha

asi podnikem schweben x ces. uznalet se
rov. der Kahn schwebte auf den Wellen

„ba'snich' vyboj"

Eisner Ceram 175

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pošlati cástku

na bráti, přijímati, dostati

"arcipotrora"

Eisner Čes 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

polikati sluzne'

470

"Kdo je i jeu trochu muž, muži' polikat vnitřni 'Eofa-
neč, Ebu' ho zavěs varuje"

"Kdo se divi, že mu za jeho slubem' hřelct něco
dafi; svůj ~~stát~~ vidiv nevěstua' do slovesa brati
" i polikuje argumentaci, i stvoři dictum, že
gaze se polira'.

471

polirati - slovo raltor'

MORAVSKÝ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Evan Chrám 470

podivčiti si
u Sušila

<Vočekj šohajku, až si podivčičku >

Eisner Clara'm 131

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podporcem'
chyb.

Eisner Chra'm 500

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Podroušeny

↳ Rauck

"meine nezi opily"

"přebvárejší moc cětiny"

"slovo povícku, mustičalci, staromety"

"pochívce až do libezosti"

o drobných lidech

Eisner Chardau > 46 293

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pochronek

Salz < postumus < post humus

neobyčejně zdatný⁷

Eisner Čís 257

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

posklad slovní

„Kterýsi dosti závažný nádech četiny před učením
s. p. došlo v rámci, doporučení místo ucho
slovní zásoba“

Eisner Chrást 478

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

policajt

→
„bud humoru, a jest strašná, nebo
je v tom slově spolupředstava tuhle pochopa,
bírické úžlosti, představa „oldovství“
X stražník ^{nebo}
Eisner Alraun 421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

foliant

X strážník

užitečné „diferenciály“

Eisner Clradu 594

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fomírati fóroj

Kilke: die Fliegen bestarben das Zimmer

↓
neologismus

" Napráť u nás nečdo, že mauchy fomíraly fóroj - ve významu, že, jak na podzim padaly
zvozdny podzimní morovoe plísni' v müssich
útrobach pokrývaly ten fóroj svým umíráním
- napráť to nečdo u nás, mohla z toho
jeste nečávnno být sruďra' jolemiča."
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Olomouc 521

cestička popjata' bílym pítlem
v lid. písni
j-ovs výboj

Chrást Eisner 448

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

popelucoc
vytvoril Šalda

Einver Chrámu 533

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

porcelán

brusici: „křesťanský germanismus“
doporučovalo se: porcelán
dnes: forcelán

Eisner Čes 254-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poradit překlad

„tupe slovo z novinář. Sarqoun“

Eisner ~~Strain~~ 606

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

posleze

forum o restauraci piv. vzdu:
— "hotová dlouhijotia'da"

Eisner Ceraim 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

posleze

„juriske' bloudi'“ při vaucování starého
významu

 Eitner Chrást 162

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- posléze
- 524 "raceřova'no proto, že vlastně znamená něco jiného než koncně"
- 525 už v Machově knji: < až posléz lášra s křiží svadlé >
 též u Jiráka
- "chyba" ve zdraví přečala 110 let "
- Trávnic: "promlčení j-ovetv folkesu"
- Eisner Chrást

MORAVSKÉ
 ZEMSKÉ
 MUZEUM

posleže
1911

chyb. ve vřku. 'našouc'
spr. kousp. s vřku. 'pozdeji'
přist. pověra

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pošavlovati
girabek

Eisner Clara 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prefaty'n

< Privatdiener

Eisner Čís 259

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

probitati co m. čim
ver.

Gisner Chraim 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

problém

↳ sledovat významný hospodářský problém →
výsledek tohoto slova

Eisner Čes 240-1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

propalovati se

< k podstatě, 2. dělení >

frasisidre' slo

ka počinu byl Saldá

Eisner Čes 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

propřácti

470

Eisner hodnotí negativně

" slovesa platit, zaplatit, vyplatit jsou příliš malá,
příliš malá pro závažné placení "

471

" slovo uvolněnosti pohotovosti... šidit a šulit a
fráze uvolněnosti, že zas i ona ovládnou bude osižena "

Eisner Chrást

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proplácetí uzdy

"barbarství" hospodáři: pracovníci
Eisner Chrást 499

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prostor

podle Raum

danajší' prostor u.

vtavší' - u -

umísto jiných konkrétních výrazů:
byť o 3 prostorech

Podunajší'
Povltavší'

se. Pobeskydí, Podčájpsko,
Kladensko ...

Číslo 261

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prostor za 7

"... v j-e, Skry' ma' toto kouzelnické' spřízení' za-u'
příjduť pak zvířata a račnou ulovit o prostoru za
řelou.

Eisner Chrást 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prostrědicně

u Palackého podle mittelbar
u. nejméně

Eisner, Chrást 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prostředky kalý

261

les moyens, die Mittel

262

ve franc., něm. eufemismus u. peníze
v češ. "opět uafouklé", "afetované" 4

prostředky na karoupení obuvi
byť bez prostředků

263

Nám cova: Když nejsou prostředky, přestává měč >
"ona směla"

Čes

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

protežování
sfr. - te -
lid. etymologie

Eisner Čes 264

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

provinit co

60

bežné: provinit se čim, v čim

lid. jazyk: Co far je, můj milý,
co far je provinit.

61

"Jde-li o samovolnou úchylnou vazebnou či
o gutalický vliv německý - etwas verschulden,
etwas verbrechen ~~verurteilen~~ provédat."

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Eisner MD 61

Prusa's

haul. X Slovač, Poláč
úvod: sbíratel

~~_____~~ Eisner Chrást 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predati

juriste: kalle podle ubergaben

"hanebue' dilezitosuictor', uafoudla' mechuwa"

↳ predat slavnemu mistru po koncerte slavnou Eytici >

Eisner Čes 264

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podjari

někteří jsou proti
návrh: podjari

nov. podzim, podlet

Eisner Čís 251

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predruce

"jova' hriza, Eteran byste v sne'ne oholi' nemeli"
"trpet"
"z obzduši' sne'niice" "strojena' nepaprast"
Rišner Chrást 46 292

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ředitelstvo
podle ředitelstva číslo
ředitelstva Čís 256

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frčhlapiti se

Kollar

< Kamen ... se frčhlapi' v muze >

Eisner Chrámu 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frémira

[mluví se o tvary frébože]

„Léčime si mimochodem; zde by se mohli a
měli zamyslet naši puristé, aby si zavodili na
spis. novotvar frémira a zle mu laji'. I ba,
maji' do frémire pravdu, říkají-li, že to je
nepu' balé, my bre, také nesmysl. Ale též frébože
je nesmysl, když to také vezmeme, a „nesmysl“
je vlastně také slovo frémira (libermacht), jehož
nezřetelnost nevedl domed' nikdo v foelchbuost
— pou' to vesměs složením eliptické, výjstkové,
totiž „frélibua' moc, frélibua' míra“. Eisner
malované děti, 79/2 (1942-43)

Průhledilo
Voztek —

Eisner Clarain 138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prevolcni

"nejapne slovo"

transvestit!

Eisner Chrást 746 301

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přípojenec

obroz. termín = adjunkt

Eisner, Chrást 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fr. zemní' duch
Šalda

Eisner Chrámu 531

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

puget

"vtělena' dvoarslabičná' rozTomilCoš"
"lid."

Ermer Čes 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pušvovec

↳ pušvovec ↳ pušvovec ↳

Brustwarz

"tzu' velni cedy"

↳ Eisenproti, redulicium
↳ fasmim

Eisner Cēs 269

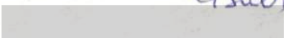

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

živab

projal J. Puchmajer 2 foliiny

Eisner Archiv 174

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kajzař

x cestující

uzitečné diferenciály⁴³
Eisner Chrást 1914

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rajná

označení "fovalopisné"
veliký formát & slova

X cestář

Číslo 34

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Krajčák

< (Geschäfts)reisender

„opovržen, pašluou z toho slova splásky
a poupy života, mastuáté hrací karty,
špinavé anekdoty, přiboullina sprostoty
Krajčáček“;

Eisner Chrást 421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kameny

čedky

vliveu Obce pro paži

Eisner Čes 277

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

handal

< Randal (buršáctví), sloo handalieren

ital.

< handellare
< flouci
handello (Elace)

Eisner Čes 272-3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rande

X dostaveničko s Egluoli
Eisner Čes 273

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Laubčík morav.

↳ Laubschiitz

Eisener Chraim 484

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

наби¹²

X lupič X Coupezniš

« drahocenné slovo lidové s aspektem humoru »

Čimer Čes 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

raubir^v

< Rauber, Räuber

převodně 'loupežník, lupič'

→ "typ komického kalání a starých faprotů
mimo zákon"

Eisner Chrást 486

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

raubi²

"dáleho spis¹ vidce silnicních povozů
Rafnůc Těpic, bytost spis¹ & popularní ues
pro p. statního zastupce"

Eisner Chrást 420-1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Mejtan

L Reiter

jízdn. zůstatek, Friedrichova stol. 17.

Einwurf Čís 274

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

revije = vopis. přehledka
lid. písní ze Stebořic u Olav
Eisner Chrást 440

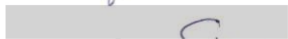

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

roh

Y. sig. vzal roha

verf's.

Eisner Chrástky 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

role

brati velkou roli
za'dnou

"dictum rajza'ce'"
odsudels

Eisner Čís 274

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kozhalenka

"pro mušice"

ostrý odruček, pro to slovo ani neexistuje

~~Číslo Chrámu 246 302~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozmysl

Fr. Kypci' talz firlada' Vernunft
X rozum (Verstand)

uz obrazano : Bedachtlichkeit
Besinnlichkeit
Besinnung

Einer Christen 200

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozšířit se
Salda

Číslo Chrámu 531

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rudosvětě
zaplavati
Erben

Eisner Chrámu 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ruky!

„nemí, ale mohlo by být, nic mu nebrání“

 Eisner Chrást 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Křesťanské osvobodovky
Šalda Záp.-II

„ Složenina, kterou by nesvědla ani věmčina“

Esner Chrást 547

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyřizovat

hubože stroje
koleba z Klindovic

Eisner Chrást 438

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rysovat

obraz. j+ova' uoda'
Saf. fiedl. Schillera

Eisner Cluden 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řada

čestnáři odsuzují: přišla na mne řada
Eisner souhlasí: přišel na řadu

"krásnější": došlo na něho"
"je tu jarožito spiritus rector děje jareci tajemné"
"centrum - ono na něho došlo."

Eisner Čes 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řesadlo

stč. propaliti řesadlo (= řesadlo, falo vicem)
proféci

c zrušiti vku, díb'

c prozraditi tajemství

" v 19. stol. a tetmés na práhu dvacátého
se našli blázni z blázni, kteří to řeči
děleli vykopat z hrobu a zavést mezi námi.

ZEMSKÉ
MUZEUM

Eisner Chrást 149

V. 111
Kusa

zřepny' v. u Heyduda (Zřepny pošumavského
↳ niššy' Němec duduša)
"zájmena' afektovaní"

Eisner Chrást 193

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samohyb

„pale' skesti, ze cestina toane unicka“

Eisner Čes 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samohlub m. automobil
boludis u nas nevzielo
Esner Cet 316

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sebevrah

obdoba & Selbstmörder

stč: wordel' svoj

Eisner Čes 284

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sedmizpát

u Kollára

halb foelle Siebenschläfer

Eisner Chradu 545

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

seržbánes 'vojen. přílba' }

voj. slang

Eisner Chrást 538

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

silá

„obavne' a ničenne' slovo z moderní
kautzky » narodohospodárské « „sprostota“

= prac. síla, pracovní
„Zprávy o vývoji výrobního sprostactví“
internacionalu,

la main d'oeuvre, la main d'opera,

Arbeitskraft

Eisner Chrást > 46 314-5

MORÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

silati

v poezii u.

fosilats

Eimer Chra'u 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

silosanda
elativ & granda
"slivko fronte sene" 4

Eimer Cos 298

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

silostroj < stroj na výrobu síly >
& vynucuje si život →

Eisner Chrást 540

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Skalenskelet

u Koll.
Steinskelett

Eisener Chram 175

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slamotrus

Eisner Chrást 538

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sedmí

125 v poezii u. poslední

u Lumířovců

též Machar: < sedmím vzdechnutím >

F. L. Čelák.: < sedmím listem plamě sedmi vradě >

126

Čmelčák: < Sedmí šel to večer! >

Eimer Chráim

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šlepač

leš. ³ ₄ hantý roudce'

Eisner Chrást 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slibolomny' chřtíc
u Koll.

Galz podelle wort brüchige Ger

Ersuer Chrdm 1745

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

"slovomil"

učebný příklad slova filolog

Eisner Čes 88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Smah

smahem dnes 5-

Jq kafou : « Urazi na ohen »
foto nedobie : ledy smahem se brnaly

Jq-ova "pozna'ubra je'lylna"
na jaz'ke uelre jst s logy sou

Eisner Okraim 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Suslovů

„nezamlouva' se nám ani trochu“

Eisner Chrást 74

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bařtija'ure' swedouřoti'
Šalda

Eisner Clradu 531

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Souvrátě

⟨ máme s-y, co sfi' pod mostem ⟩

O. Filip NLN 28/8 93 I

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sralbotka, sraligata, sralkalhotka

ux u 79.

Eisner Chrást 538

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sřavlovatı hoho
Machar

Eisner Clava'm 130

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stati vantu

61 bežně: stati na stazi, na vante

lid. jiseu: ja' froui vantu stat

—v musim filne vantu stati

62

vlov nem. vazly Wache steheu

„kento vazebnij germanismus lidovou jiseu

nijal nehyzdu

MORAVSKÉ
ZEMLSKÉ
MUZEUM

Eisner MD 61-62

Stejnosta vřvoda Orleansy' (Zlobidy')

frichlad > Egalite'
vneřalo se

Eisner Chratu > 46

407

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stod'abtovat 'elit'

dial. Cas.

Eisner Chrást 538

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stouduj'

vzácný forštr & restouduj'

Eisner Chrást 246 327

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

strahavý!

Kollár <Jaro ve své kraše strahavé!>

Eisner Chrást 530

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

střetnout Golos

Kollár <Eda una streda>

Eimer Chraim 526

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Struvar

„odbornice“ , leš.

Eisner Chrást 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stufovat Lomn do svobody

(omezovat ho)

j-ovj v'boj v lid. p'isni

Eisner Chra'ni 448

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

svět 6. sg. světla

◁ květu : fo všem světlu
u. světě

v poezii

Eisner Chrást 526

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

svetodějinný punkt
u koll.

ein weltgeschichtlicher Punkt

Eisner Chram 545

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šarlatorozene (Kollár, slavná díra V 86)
freclad Porbyrogenetos
neujalo

Eisner Chradim 2/6 407

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šatečky (slušivé!)

„nemovitelná zbrobně lina“

„šaty pro dospělé osobu polární šedrého“

„nechutnost této zbrobně liny“

Eisner Chrást 3/6

302

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šedé vlasy
kapř. u trachly
"vlasy neměříny" u. šedivé
Kisner Čes 306

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šlma

živ. 'lobr', pat 'čveraš, dobra' 'sofa'
ve slodě s věmciou der Schelme

Gisner Cēs 306-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šišťot

= strelnice.

vojcu-fis. z Domazlic

Eisner Chrást 436

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

škanda'l

lid. m. škanda'l

zlatá kniha výraznost 5

Eisner Čes 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šrabonoseč

= neobratný človek

zarmoval Weingar v fraze

Eisner Chrást 138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šlajer

< Schleier

šlojír, šlar^u arch; poet. X šlajer valg.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šlehačka

„kuriozní slovo“
op. Šlehačka X „vlastní jatvar“
„drátená švedlačka“
„sotva první suou puristé“

Eisner Chrást 76 291

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šlof

< Schlagbursche 'wochlar', 'wochlerim' >
lid.

Eisner Čís 310

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šlof

< Schlafbursche

Eisener Chardun 493

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šlofik

L Schäfchen

Eisner Čes 310

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šluh

4. sq. dej mi šluka

neefis.

Eisner Chrást 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šmahem

< smahem # tak uadobro, jako oheň zřehne věci
hořlavé, až do úplného spalení"

J. J. (1843) zadržel ve hřivo

< kdy by budu se smahem hrnuly >

Eisner Čes 310

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šňop houn 'silničn' berda'

← Schnapphahn 'koloutel' činařavý'

→ slov. franc. chenapan 'lupič'

Eisner Chrást 484

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šofšic

vojen-fibrů z Domažlic

Eisner Chrást 436

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

^u
^v
spize

ford. lat. spesa < spendere „peníze vydané“ na stravo-

1 střeža' něm. spize „jídlo, potravina“ Speise

> spize, spize „úschovna pro potraviny“

> spizárna

Uisner Chrást 2/6 292

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

buclat Splunem
Čelak.

Ersmu Clora'm 529

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

štemovat 14
instrumenty

svateb. říše z Cegu u Trčboně

Eisner Chrást 438

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Studjovat na co
< háje z řekou >

'lámat si hlavu, jak by na něco vyrazil'
o slávě, jak by se dostal do řeky
háje

svob. studen glorie 'sazím a vyřítat si
slávu'

lid. píseň vrací význam z doby Ciceroových,
Caesarových, Plinioových
Eisner Chrám 444

STRAVSKÉ
ZEMĚNĚ
MUZEUM